

Adventi harsona

Időpont: 1956. december 2. Advent 1. vasárnapja

Alapige: Róm. 13,11-14

Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk; mert most közelebb van hozzánk az idvesség, mint amikor hívökké lettünk. Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett; vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit. Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben: Hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljátok a kívánságokra.

A régi időkben, mikor valahová bevonult a király, heroldok jártak előtte. Harsonákkal, kiáltásokkal, kézmozdulatokkal tisztogatták s egyengették az utat a király előtt. Adventben az ég és föld királya vonul be egyházunkba. A mai szent ige ilyen előtte járó herold, adventi harsonás, aki egyengetni akarja az utat ahhoz, hogy bevonulhasson szívünkbe az advent királya, Jézus Krisztus.

1. Az adventi harsona első üzenete: Ébredj !

Igy kezdődik az ige: *"Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk."* /11. v./ Az alvás természetes és éppen ezért senki által sem kifogásolható életjelenség, de csak addig, amíg rendelt ideje van. Veszedelem idején egyenesen katasztrófa az alvás. 1917 tavaszán Szombathelyről Győr felé utaztam gyorsvonattal. Gyönyörű tavaszi idő volt. Jól esett a vonatablakon besütő napsugárban sütkérezni s gyönyörködni az üdezőld határban. Ütemes zakatolással robogott a gyors. Egyszerre csak egy nagy rántás, a csomagok repülnek, az emberek összeütődnek, a fékek csikorognak, még pár métert csúszik a vonat, azután nagy zökkenővel megáll. Szerencsétlenség történt. Egy szegény, kis, rongyos, pásztorgyerek legeltette teheneit a vasúti töltésen. Elálmosodott s lefeküdt a sínek közé a talpfákra, párhuzamosan a sínekkel. Tehenei békésen legeltek a töltés oldalán, ő pedig elszenderedett. Olyan mélyen elaludt, hogy a közeledő vonat dübörgését sem hallotta. A mozdonyvezető látta ugyan, hogy valami van a sínek között, de messziről csak olyannak látszott mintha csak valami ócska ruhadarabot dobott volna oda valaki. Mikor már egészen a közelében volt, akkor mozdult meg a rongyos ruhadarab. Felriadt a pásztorgyerek, felemelte a fejét, a mozdonyvezető fékezett, de akkor már minden késő volt. A mozdony lefejezte a gyermeket.

A testi alvás nem mindig vezet ilyen katasztrófához, annál inkább azonban a lelki alvás. Az ítéletnek fekete mozdonya robog az ember felé s az emberek alusznak, semmit sem tudnak a fenyegető veszedelemről. Talán szép álmokat álmodnak, pedig csak egy lépés van köztük és a halál között. Hát lehet-e mindezt csak úgy egyszerűen elnézni? A téhen legelhet békén, míg pásztorát elgázolja a vonat..., de az ember! Nem ember az, aki ilyenkor nem sikolt, nem rázza meg az alvó embert s nem ordítja a fülébe: Ébredj! Jézus sem tudta elnézni a halálveszedelemben forgó s álomba merült embert. Ezért sietett le hozza a mennyből a földre, hogy felébressze. Ezért küldi ma is tanítványait hozzá, ébresztő harsonaszóval.

Kiknek szól ez az adventi harsona: Ébredj!? Nem csak az istentelen, vagy sem Istennel, sem üdvösséggel, sem kárhozattal nem törődő közönyös világnak. Pál a római gyülekezethez intézi, tehát egy hívő sereghez, mely egyszer már felébredt a bűn álmából. A tíz szűzről szóló példázat /Máté 25/ is mutatja, hogy nemcsak a balgákat kísérti az álom, hanem az okosok is elalszanak. Te se vond ki tehát magadat ennek a felszólításnak hatálya alól. Én sem vonom ki magam. Elvesztettük az első szeretet frissességét, elfáradtunk a hit nemes harcában, elálmosodtunk. Jaj! Töröljük ki gyorsan szemünkből az álmod, míg bele nem bóbiskolunk a halál és kárhozat katasztrófájába! Isten elfáradt, elalélt, elgépiesedett, álmos népe, könyörögj a zsoltárral: *"Uram, Istenem, világosítsd meg szemeimet, hogy el ne aludjam a halálra."* /Zsolt.13,4/

2. Az adventi harsona második üzenete: Siess!

Így folytatja az ige: *"Ideje már, hogy az álomból felserkenjünk, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívökké lettünk"* /11.v./ Csak aki nem akarja, az nem hallja meg ezekből a szavakból a sürgetést: Siess! Ébredj! Kelj fel! Nincs ideje tovább az alvásnak. Olyan alkalom kínálkozik, melyet nem szabad elszalasztanunk. Itt van, egészen közel hozzád az üdvösség.

Isten alkalmai mindig sürgetők. Jönnek és mennek, s nem tudni, életünkben visszajönnek-e még. Ilyen alkalom az üdvösség hozzánk való közeledésének drága alkalmak, az adventi időszak is. Karácsony veti rá fényét, Isten szeretete és az ember szeretete. Megszaporodnak a templomi alkalmak, adventi koszorúk kerülnek a házba, egymás után gyúlnak meg rajta az adventi gyertyák, a karácsonyra való készülődés izgalma tölti el a szíveket, elárad rajtuk a jószág, az örömszerzés vágya. A lélek dolgaival való foglalkozásra, elcsendesedésre, elmélyülésre indító erők lépnek sorompóba. Közelebb van hozzánk az üdvösség, mint máskor.

Az egyházi új esztendő arra biztat, hogy kezdjünk újat, vagy kezdjük újra. Siess és élj ezekkel az alkalmakkal! Nem tudod, visszatér-e még meglátogatásod ideje. Advent lesz még, de nem tudod, lesz-e még neked is.

Aki az alkalmat nem ragadja üstökön, azután hiába kapkod már utána. Aki a vonatról lekésik, mindegy, hogy azért késik-e le, mert egyáltalán nem is gondol arra, hogy jár a vonat, vagy azért, mert addig halogatja az indulást, míg végül is minden csendes már az állomáson, mire kiér s nyoma sincs már annak, hogy ott vonat járt valamikor, avagy csak egy percen múlik minden, s mikor lihegve kiér, a külső vágányokon csattog már a vonat kereke s ő már csak az utolsó kocsit láthatja. Tökéletesen mindegy. Lekéssett. Ezért kiáltja füledbe az adventi harsona: Siess és ragadd meg az alkalmat, míg az üdvösség vonatjára felkapaszkodhatsz!

3. Az adventi harsona harmadik üzenete így szól: Szakíts a bűnnel!

Ismét felhívom figyelmeteket, hogy ez az üzenet nem hétpróbás gazembereknek szól, sem cégéres gonoszoknak, hanem Isten gyermekeinek, olyanoknak, akik átmentek a szoros kapun s járnak a keskeny úton. Ezek az emberek újjászületettek s letették életüket a Golgotha tövébe, de azután erőt vett rajtuk a lelki álmoság, csökkent az éberségük s a gonosz visszalopakodott a szívükbe. Ilyeneknek szól ez az üzenet: *"Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett, vessük*

el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit!" /12.v./ Az apostol nemcsak általánosságban beszél. Az a bűnlista, amit felsorol, megrendítő mélységeket tár fel: *"Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben."* /13.v./ Ilyen mélyre süllyedhet a hívő is, ha úrrá lesz fölötte az álom s nem ragadja meg sietve azokat az alkalmakat, melyekben Krisztus közeledik hozzá. Mindez nem csak elképzelt lehetőség az apostol számára. Bizonytal szomorú példák jelennek meg előtte, mikor erről a kérdéstről ír. Az elbukottak ebbe a szomorú sorába bárki belekerülhet. Senki sincs bebiztosítva semmiféle bűn ellen. Az apostol magára is vonatkoztatja ezt, ezért ír erről a kérdéstről többes első személyben: mi.

Hogyan juthat idáig egy hívő? Az apostol úgy látja, hogy azért bukik el a hívő, mert belekerül a sötétség hatalmába. A sötétség hatalma az a balga hit, hogy el lehet rejtőzni, Isten es emberek előtt lehet titokban maradnunk. Mihelyt ez a gondolat úrra lesz fölöttünk, elhomályosodik előttünk Isten jelenlétének tudata s elkezdjük cselekedni a sötétség cselekedeteit.

Az egyik gyermekistentiszteleten a lelkész Isten mindenütt jelenvalóságáról beszélt a gyermekeknek. Egyszerre csak az egyik kis gyermek hangosan megszólalt: Tisztelendő bácsi, ne tessék ilyen borzasztókat beszélni. Ez a kis gyermek ösztönösen megérezte, hogy mit jelent mindig mások szeme előtt, mindig kirakatban élni, mindig ellenőrzés alatt állni. Aki ezt még nem tudatosította magában, az még nem szakított radikálisan a bűnnel.

A bűnnel való szakítás másik radikális módja: fékezd a testet! Már az előző igékben is beszélt erről az apostol, az utolsó mondatban azonban még egyszer visszatér erre a kérdésre s ezt írja: *„A testet ne tápláljátok a kívánságokra”* /14. v./ Evangélikus keresztyénségünk nem tulajdonít különleges jelentőséget az aszkétikus törekvéseknek, azt pedig egyenesen tagadja, hogy a test sanyargatása érdem lenne Isten előtt, de azt világosan látja, hogy a testet fegyelem alatt kell tartani, mert ha nem mi parancsolunk a testnek, akkor a test parancsol nekünk és veszedelembe visz.

4. Az adventi harsona negyedik üzenete így szól: „Öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust!” /14. v./

Világos, hogy az apostol itt egy képet használ. A kép szerint Krisztushoz úgy kell viszonyulnunk, mint a ruhánkhoz. Olyan közösségre kell lépni vele, mint a ruhánkkal. Úgy kell Krisztusban élni és járni, mint ahogy az ember a ruhájában jár. Nem arról van tehát itt szó, hogy krisztusi tulajdonságokat öltözzünk fel és sajátítsunk el, hanem arról, hogy magával az élő és személyes Krisztussal kerüljünk közösségbe.

A ruha képe még valami mást is jelent. A ruha az, amit lát a világ rajtunk. Az apostol tehát azt akarja, hogy amikor ez a világ Krisztus népére tekint, akkor magát Krisztust lássa. Nem az embert a maga gyarlóságaival, hanem Krisztust a maga megváltói hatalmával és szentségével.

Az adventi Király heroldjai megfűjták harsonájukat az egyházi újesztendő küszöbén: A nagy Király jön, Hozsanna! Hozsanna! Készítsétek az Úrnak útját! Mit felelsz reá? Bedugod a füled s bemenekülsz házadba, hogy ott folytasd régi életedet, vagy leborulsz előtte s így hódolsz Neki: Kitárom előtted szívem, Óh jőjj, légy vendégem nékem!?

Ámen